

BÀI 2
LIÊN XÔ VÀ CÁC NƯỚC ĐÔNG ÂU
TỪ GIỮA NHỮNG NĂM 70 ĐẾN ĐẦU NHỮNG NĂM 90
CỦA THẾ KỈ XX

I. Sự khủng hoảng và tan rã của Liên bang Xô Viết:

1. Nguyên nhân:

Năm 1973, khủng hoảng dầu mỏ làm kinh tế Liên Xô suy sụp nghiêm trọng nhưng Liên Xô không tiến hành cải tổ đất nước → khủng hoảng toàn diện.

2. Diễn biến:

Tháng 3-1985, Góóc-ba-chốp tiến hành cải tổ nhằm đưa đất nước thoát khỏi khủng hoảng, khắc phục những sai lầm và xây dựng chủ nghĩa xã hội theo đúng ý nghĩa và bản chất tốt đẹp của nó.

- Công cuộc cải tổ nhanh chóng lâm vào tình trạng bị động, lúng túng, đầy khó khăn. Đất nước ngày càng lún sâu vào khủng hoảng và rối loạn: bãi công, nhiều nước cộng hòa đòi li khai, tệ nạn xã hội gia tăng...

3. Hậu quả:

- Ngày 19-8-1991 diễn ra đảo chính Góóc-ba-chốp nhưng thất bại, Đảng cộng sản bị đình chỉ hoạt động.

- Ngày 21-12-1991, 11 nước cộng hòa kí hiệp định về giải tán Liên bang, thành lập Cộng đồng các quốc gia độc lập (SNG).

- Tối 25/12/1991, Góóc-ba-chốp từ chức Tổng thống, lá cờ Liên bang Xô Viết bị hạ xuống, đánh dấu sự chấm dứt của chế độ xã hội chủ nghĩa ở Liên bang Xô Viết sau 74 năm tồn tại.

II. Cuộc khủng hoảng và tan rã của chế độ XHCN ở các nước Đông Âu:

- Đến năm 1989, chế độ XHCN sụp đổ ở hầu hết các nước Đông Âu.

- Hệ quả: Sự sụp đổ của chế độ XHCN ở các nước Đông Âu và Liên Xô chấm dứt sự tồn tại của hệ thống XHCN (ngày 28-6-1991, SEV ngừng hoạt động và ngày 1-7-1991, Tổ chức hiệp ước Vác-sa-va giải tán). Đây là những tổn thất hết sức nặng nề đối với phong trào cách mạng thế giới và các lực lượng dân chủ tiến bộ ở các nước./.

=====

Câu hỏi ôn tập:

Công cuộc cải tổ ở Liên Xô đã diễn ra như thế nào và kết quả cuối cùng ra sao?

Dặn dò, bài tập về nhà :

- Học bài, chuẩn bị bài 3: **Quá trình phát triển của phong trào giải phóng dân tộc và sự tan rã của hệ thống thuộc địa**
- Trả lời câu hỏi cuối SGK/14: *Hãy nêu các giai đoạn phát triển của phong trào giải phóng dân tộc từ sau năm 1945 và một số sự kiện lịch sử tiêu biểu của mỗi giai đoạn.*